

“Armoede is geen kinderspel”.

De campagne daagt ons uit om te bouwen aan gerechtigheid en Jezus' droom te realiseren:
geen mensen afschrijven, maar opstaan voor wie op je weg komt.

Advent: een spelronde: **MENS, ERGER je WEL!**

Toen we klein waren, speelden we tijdens de televisieloze avonden van onze kinderjaren wel eens 'Mens, erger je niet!'. Eigenlijk ergerde ik me vaak aan dat bordspel, want ik vond het nogal saai. Maar ik mocht dat niet zeggen, want 'Mens, erger je niet' was niet alleen een bordspel maar ook een volkswijsheid. Een zogenaamde wijsheid die ik vandaag niet altijd wijs vind. Ergernis is misschien wel geen deugd, maar toch vaak nuttig. En vooral noodzakelijk. Maar misschien is het woord 'verontwaardiging' dan beter. Verontwaardiging is de noodzakelijke tegenhanger van verwondering. Een mens moet beide houdingen hebben. Wie alleen verontwaardigd kan zijn over wat fout gaat, wordt een cynicus. Wie alleen verwonderd kan zijn over wat goed is, wordt een naïeveling. Ik heb het gevoel dat er vandaag veel te weinig verontwaardiging is. En daardoor worden we pessimistisch... Ook Christus was verontwaardigd. En vóór Hem de profeten van het Oude Verbond. Mark Van de Voorde

Armoede is niet de schuld van de armen.
Armoede is ook niet de schuld van de rijken
maar we delen wel samen de verantwoordelijkheid
om er samen iets aan te doen.
Zoals de getuige van een verkeersongeval
geen schuld heeft,
maar wel een **verantwoordelijkheid!**

“Breng mee...”

“Zoek op...”

“Bereid voor...”

Het is niet eerlijk.

Zoveel schoolwerk moet thuis gebeuren.
Maar thuis is er geen plaats voor de school.
Geen bureau om aan te werken,
alleen de keukentafel.
Geen stilte om te studeren,
alleen veel familie.
Geen internet om van alles op te zoeken,
alleen een oude computer.
Het is niet eerlijk.
Zelfs als ik mijn best doe,
kan ik het nog niet halen:
0-1 van bij de start.
Het is een wedstrijd die je niet winnen kan!

De vloed had duizenden zeesterren op het strand geworpen. Omdat zeesterren op het droge maar korte tijd in leven blijven, waren ze dus ten dode opgeschreven. Een meisje dat op het strand aan het spelen was en ze zag liggen, begon ze een voor een terug in zee te gooien. “Wat voor zin heeft dat?” vroeg een man die haar bezig zag. “het strand ligt kilometers ver bezaaid met zeesterren, wat maken die paar uit die jij redt?” Het meisje keek naar de man en toen naar de zeester die ze op dat moment in haar hand hield. Toen zei ze: “**Voor u maakt het misschien niets uit, maar voor hem wel.**” En ze wierp de zeester in het water. Voor wie het aangaat, maakt een druppel op een gloeiende plaat wel degelijk uit.

Armoede is geen kinderspel

Armoede is een onrecht, maak er spel van. Dat is de slogan van het gezamenlijke jaarthema waarmee zeven Vlaamse jeugdbewegingen dit jaar armoede in de kijker plaatsen. Samen goed voor 240.000 kinderen en jongeren. Met het thema willen ze vooral de armoede dicht bij huis onder de aandacht brengen. Voor armoede bij ons is vaak te weinig belangstelling. Bij 'armoede' denken velen vooral aan de derde wereld: straatkinderen in India, hongersnood in Afrika.

Overal ter wereld zijn kinderen de eerste slachtoffers van armoede. In België is dat niet anders: 1 op 5 kinderen groeit op in een gezin met armoederisico. Dat is alarmerend, want armoede raakt kinderen in alle aspecten van hun leven. Een paar jaar in armoede leven, in een onveilige woning, met een zwakke gezondheid, uitgesloten van sociale contacten en met beperkte onderwijskansen, is lang voor een kind en laat blijvend littekens na. Een kinderleven in armoede is bovendien de ideale springplank naar een volwassen leven in armoede.

Door armoede bij kinderen aan te pakken, kunnen we de vicieuze cirkel van armoede en sociale uitsluiting doorbreken! Mensen zeggen wel eens: "Maak er zo geen spel van." Maar wij willen ons aansluiten bij velen en ons niet rustig houden, wij maken er net wel spel van. We willen helpen wakker schudden. Dat er 'spel van wordt gemaakt' mag wat de jeugdbewegingen betreft alvast héél erg letterlijk worden genomen: zie de website www.maakerspelvan.be

De zingevingsverantwoordelijken en proosten van de jeugdbewegingen hebben bij dit jaarthema ook een eigen jeugdpastoraal project uitgewerkt: de website www.warmvoorarm.be. De website bestaat uit drie delen. In het eerste luik 'Warm maken' staat bewustmaking centraal. Het tweede luik 'Waarom?' focust op de manier waarop Jezus en inspirerende figuren zoals Pater Damiaan, Don Bosco en andere heiligen omgingen met (kans)armen. Ideeën en mogelijkheden voor een concreet engagement komen aan bod in het derde luik 'Warm lopen'. We vinden er heel wat materiaal om, ook op de onderwijsvloer, te werken rond het thema (kans)armoede.

Ook de diocesane diensten voor jeugdpastoraal en IJD besteden dit jaar, onder het thema 'Omarmen', aandacht aan dezelfde problematiek. Ze hebben een bruikbare jaarthemamap met praktische info samengesteld, ook voor scholen.

"Het lijkt ons een plicht om als katholiek onderwijs de jeugdbewegingen in deze werking te steunen en hen te 'omarmen'. Dat verdienen ze, want school en jeugdbewegingen hebben gelijklopende belangen en zijn beide belangrijke spelers in de opvoeding en de vorming van jonge mensen. De waarden en de ideeën die jeugdbewegingen verdedigen, komen in grote mate overeen met het opvoedingsproject van scholen. Solidariteit, discipline, inzet voor elkaar, burgerzin, moed, onbaatzuchtigheid, hulpvaardigheid zijn stuk voor stuk waarden die de jeugdbewegingen via spel en avontuur aan jongeren bijbrengen. Alleen door samenwerking bereikt men deze waarden. Een wisselwerking tussen onderwijs en jeugdbeweging is dit schooljaar meer dan ooit mogelijk en wenselijk. En zelfs op twee vlakken!

- Wij kunnen de jeugdbewegingen effectief steunen in de aanpak van hun jaarthema door in onze scholen zelf ook aandacht in te hebben voor wie arm is en het moeilijk heeft. Leerkrachten kennen vaak de wereld van de armen te weinig en houden er daardoor niet altijd rekening mee. Vanuit onze christelijke inspiratiebron is het een opdracht voor ieder om ons verantwoordelijk te voelen voor deze doelgroep en die verantwoordelijkheid op te nemen in het concrete doen en laten van elke dag.

- Op vele plaatsen kunnen jeugdbewegingen rekenen op de samenwerking met de plaatselijke school, die in vakantieperiodes en tijdens de weekends haar speelplaats, haar lokalen en refter ter beschikking stelt. Die kansen verdienen ze en ik ben deze scholen hiervoor erg dankbaar.

Net als de zorgzame school, behoren de goed draaiende jeugdbewegingen tot de betere onderdelen van onze samenleving. Fijn dat zij de arme medemens alvast een warm hart willen toedragen en dat in hun werking, in sport en spel, ook tot uiting willen brengen. Daarom verdienen ze ons vertrouwen, ons respect, onze medewerking. Zij verdienen het dat wij hen 'omarmen' en samen met hen zelf ook voldoende aandacht zullen geven aan armen in onze scholen."

(Jan Van der Velpen, pastor VSKO)

**Zonder Jezus
is je
kerst mis**

Visje

www.visje.cjb.net

“Armoede is niet
leven met een laag inkomen
of geen werk hebben
of in een slecht huis wonen
of het moeilijk hebben op school
of geen goede gezondheid hebben
of alleen staan met alles of...

Armoede is **alle problemen op één hoop, tegelijkertijd** en **door elkaar heen.**”
(’t Hope)

welzijnszorg

b l o k - l e t t e r t

“**A r m o e d e is geen kinderspel**”

Los van elkaar...

De voornaamste eigenschap van b l o k l e t t e r s is dat ze los staan van elkaar, in tegenstelling tot schrijffletters die in één lijn aan elkaar geschreven worden.

1 op 5 kinderen groeit op in België in een gezin met armoederisico. Ze zijn **los** komen te staan, aan de *kant*, in de marge van het leven.

De adventsactie Welzijnszorg is een *uitnodiging* aan ons adres om deze mensen **niet los** te laten, maar er ons als persoon mee te *verbinden*.

...spelend verbinden!

‘**Armoede is een onrecht, maak er spel van.**’

Dat is de slagzin van het **gezamenlijke** jaarthema waarmee zeven Vlaamse jeugdbewegingen dit jaar armoede in de kijker plaatsen. Soms hoor je wel eens: “Je moet er niet te veel spel van maken.” Welzijnszorg maakt er juist **WEL** spel van, en wil daarmee voorkomen dat in we in winterslaap dommelen.

...spelend verbeelden!

Spelend geeft men zich over aan de **verbeelding**, terwijl men zich houdt aan de regels van het spel die de werkelijkheid bepalen bij afspraak.

Advent is dé **tijd** van **verbeelding**: in beeld brengen wat de kracht is van mensen die samen *denken*, *doen* en *durven* om God opnieuw mens te laten worden in een **verbindend warm om - a r m e n d** gebaar of teken.

Wij komen met ons leeftocht-jaarthema ‘inpakken en wegwezen’ **in de buurt van onze bestemming**, als we erin slagen in Godsnaam te dromen en te verbinden wie dreigt los te komen.

**"Armoede is heel mooi in gedichten,
maar kwaad in huis.
Ze is heel mooi in spreuken en preken,
maar heel kwaad in het werkelijke leven."**
(Ina Boudier Bakker)

De ZEVEN KRACHTEN van mensen in armoede

-te gebruiken bij de visuele voorstelling met 7 blokken, zie p. 1 van deze bundel-

(1) Solidariteit

Mensen in armoede zijn vaak ongelooflijk solidair met anderen die het moeilijk hebben. Ze helpen familie en vrienden. Wanneer mijn zus die drie grote kinderen heeft door omstandigheden op straat zou komen te staan, zou ik eerst goed moeten nadenken voor ik haar tijdelijk in huis zou nemen. (Kans)armen doen het zonder aarzelen, zelfs al hebben ze minder slaapkamers of ruimte en comfort. En ze zeggen mij: "jij zou het toch ook doen!" Het is vanzelfsprekend voor hen. Ze kunnen zich maar al te goed inleven in diegene die het moeilijk heeft.

(2) Overlevingsvaardigheden

Sommige mensen in armoede hebben overlevingsvaardigheden aangeleerd.

-Door bijvoorbeeld te zwijgen bij de schuldbemiddelaar over een huurwaarborg die men onverwacht heeft teruggekregen, is er geld in huis om kerstcadeautjes te kopen voor de kinderen.

-Door te zorgen dat je er als eerste bij bent als er gratis kledij of voeding uitgedeeld wordt, heb je de mooiste en meeste keuze.

-Door bij te klussen "in het zwart", zorg je dat de ziekenhuisrekeningen toch betaald kunnen worden...

De overlevingsvaardigheden zorgen voor veel vooroordelen. Nochtans zijn het vaardigheden die we ook kunnen bewonderen en ze zorgen er voor dat de hulpverlening niet nog meer belast wordt.

(3) Draagkracht

Armen slagen er in om ondanks chaos en zware moeilijkheden toch te overleven. Voor ons moet alles overzichtelijk zijn en onder controle. Zij zijn door de omstandigheden veel soepeler geworden en passen zich snel aan veranderingen aan.

(4) Rechthout en "echt" zijn

Armen zeggen de zaken vaak zonder omwegen. Ze wikken hun woorden niet. Door bijvoorbeeld bij een hulpverleningsdienst op tafel te kloppen en de maatschappelijk werker eens duidelijk de waarheid te zeggen, lukt het soms om papieren in orde te krijgen. Je weet wat je aan hen hebt. Doordat ze geen maatschappelijke status hoog te houden hebben, kunnen ze gewoon zichzelf zijn. Ze moeten geen masker dragen.

(5) Humor

Armen hebben een groot gevoel voor humor. Ondanks de miserie kunnen ze blijven genieten, lachen en feesten. Het valt mij op dat ze elke kans om van het leven te profiteren, meepakken. Een eenvoudig kaartspel dat altijd opnieuw wordt gespeeld, zorgt elke keer weer voor ontspanning, plezier en grappen.

(6) Creativiteit

Mensen in armoede zijn soms erg creatief en kunstzinnig. Ze schilderen, schrijven gedichten, zingen, boetseren, spelen toneel,... Een onvergetelijk toneelstuk dat ik ooit zag, werd opgevoerd door een groep mensen met een laag inkomen. Ze wilden hun eigen verhaal en hun problemen op de woonmarkt brengen. Maria had mij ooit verteld over haar slechte woonsituatie. Een douche nemen was een elektrocutie riskeren. Ze durfde haar huisbaas niet aanspreken. Zij bracht haar verhaal op het podium met de grootste overtuiging. Achteraf zei ze mij dat de huisbaas in de zaal zat... Annie leerde uit noodzaak zelf het haar knippen van de kinderen. Ze knipt en kleurt ook haar eigen haar. Ze doet het zo goed dat de kinderen die uit huis zijn nog altijd bij haar terugkomen voor een kappersbeurt.

(7) Het zorgende

"Mijn kinderen moeten het beter hebben." Het zorgende hebben kinderen (en zeker de meisjes) die in armoede leven thuis meegekregen. Kleinere broers of zussen vertroetelen. De grootouders die inwonnen verzorgen. Het is dan ook niet te verwonderen dat wanneer de meisjes verder studeren ze kiezen voor een opleiding kleuterleidster, leerkracht, verzorgende of verpleegkundige. Ze kiezen soms bewust voor een (groot) gezin omdat ze daar kunnen doen waar ze altijd al goed in waren: zorgen en koesteren. Voor hun kinderen willen ze strijden.

ZEVEN UITDAGINGEN

voor hulpverleners, vrijwilligers en de man of vrouw in de straat.

-te gebruiken bij de visuele voorstelling met 7 blokken, zie p. 1 van deze bundel-

(1) De kracht van mensen zien

Je kan alleen het negatieve en het falen zien van mensen in armoede. Je kan echter ook het positieve zien, de stappen die ze zetten. Stel jezelf de vraag: hoe zou ik het doen in die situatie? Dan zie je nog beter hun krachten, de positieve elementen in hun leven. Bevestig het positieve. Benoem wat er wél is. Blijf echter jezelf. Mensen voelen zeer goed aan als je iets niet meent of als je overdrijft. *“Voor mij was de ervaring van een vrijwilliger die op huisbezoek kwam en echt naar me luisterde en me het gevoel gaf echt in me te geloven, heel belangrijk. Ik ben stilletjes beginnen groeien.”*

(2) Hun verhaal beluisteren

Luisteren is interesse hebben, is mensen “au sérieux” nemen en belangrijk vinden. Je kan de leefwereld van mensen verkennen door deze te bevragen. ‘Hoe reageren burens?’ ‘Hoe doen andere mensen het die in dezelfde situatie zitten?’ ‘Kennen jullie nog mensen die dat meemaken?’ ‘Hoe liep het toen jij kind was?’. Forceer echter niets, laat het ritme van het gesprek bepalen door de mensen zelf. Door te luisteren help je mensen hun levensverhaal te structureren. Voor henzelf is het vaak ook niet meer duidelijk hoe hun leven liep omdat ze al te veel hebben meegemaakt. Door tijd te maken om te luisteren probeer je mensen te verstaan. Interpreteer niet te vlug, want heel dikwijls schuilt iets heel anders achter wat ze doen, dan wat we op het eerste zicht zouden denken. Het gesprek hoeft niet altijd over problemen te gaan. Hun leefwereld leren kennen en verkennen helpt je om beter te begrijpen van waaruit mensen handelen. Er is tijd nodig om wat vertrouwen op te bouwen. Zoek positieve aanknopingspunten voor een gesprek zoals de kinderen of gemeenschappelijke interesses en durf ook over jouw eigen leven vertellen. *“Langs twee kanten kennen we elkaars leefwereld niet. We hebben door het contact recht om elkaars leefwereld te leren kennen. Elkaar leren kennen, dat is waar het op aan komt. Hulpverlening heeft een opdracht, ook in het gesprek. Maar een gesprek dat we voeren om elkaar te leren kennen, heeft geen opdracht.”*

(3) Hen niet veroordelen

Laat hen echt aanvoelen dat je niet komt om hen te controleren of om hun leven te veranderen, en dat je hen niet beoordeelt of veroordeelt. Laat hen ervaren dat je hen wilt leren kennen als persoon, niet omdat ze arm zijn of problemen hebben. Het doet hen deugd als ze merken dat je niet bang of beschaamd bent om met hen contact te hebben en dat je het niet ‘hun schuld’ vindt dat ze problemen hebben. Ze kunnen in jou een bondgenoot vinden die verontwaardigd is over toestanden die niet mogen bestaan, over onrecht dat mensen wordt aangedaan. Als je de dingen begint te zien en te verstaan, kom je dicht bij de pijn, het verdriet, de angst waarmee ze leven. Daaruit groeit respect voor hen omdat ze ondanks zoveel miserie niet “kopje onder gaan”. Bij contacten met gezinnen die anders (moeten) leven, is het belangrijk dat we onze eigen kijk durven loslaten om hun situatie, hun manier van leven en hun keuzes te verstaan. Heel vaak wordt wat gezinnen in armoede doen verkeerd begrepen. Ze worden veroordeeld, er zijn veroordelen. “Ze hebben geen geld om hun kinderen eten te geven, om de school te betalen maar ze hebben wél een grote hond, een “platte” TV, een auto,…” “Ze zijn te lui om te werken, maar in de rij gaan staan voor een voedselpakket kunnen ze wel.” Als je mensen beter leert kennen, smelten de veroordelen als sneeuw voor de zon. Ik vroeg waarom mensen in armoede “allemaal” een GSM hebben en ik kreeg duidelijke antwoorden. Mensen in armoede zijn vaak afhankelijk van interim-werk en moeten dus altijd bereikbaar zijn. De vaste telefoon is opgezegd en daardoor wordt er bespaard op abonnementskosten. Wanneer de kaart van de GSM opgebruikt is, zijn ze toch nog bereikbaar en de noodnummers kan je blijven bellen, zelfs al staat er geen geld op de kaart. Ik vroeg verder waarom het laatste nieuwe model GSM dan gekozen wordt. Wanneer mensen uit de “middenklasse” een GSM kopen vragen ze eerst na bij vrienden of familie wat de beste aankoop is op vlak van prijs en kwaliteit. Ze kunnen meer vergelijken. Mensen in armoede zijn meer beperkt in hun vervoersmogelijkheden. Ze gaan naar de winkel in de buurt. De verkopers weten handig is te spelen op de gevoeligheden van de mensen. Mensen in armoede willen er bij horen, willen meer waard zijn in onze maatschappij. Als de verkoper zegt: “Niemand loopt nog met zo’n oud model van GSM rond!”, zullen ze zeker kiezen voor het nieuwste en mooiste toestel. Daar hebben ze zelfs een afbetaling voor over...

(4) Gedeelde verantwoordelijkheid

We willen mensen die het niet makkelijk hebben direct helpen. We willen van alles “doen” voor hen. Armen zijn mondige mensen en zullen je hulp wel vragen als het nodig is. Niets doen geeft je misschien een gevoel van onmacht. Maar een invulling door jou van wat verkeerd is aan hun situatie kan zeer kwetsend en vernederend zijn. Door te luisteren en niet in te grijpen, geef je hen veel meer: een stuk zelfwaarde gevoel! “Concrete solidariteit is de dialoog met maatschappelijk kwetsbare mensen aangaan. Niet zozeer omdat die mensen kwetsbaar zijn, niet in de eerste plaats omdat ze problemen hebben, maar wel omdat ze mens zijn en daarom alleen al minstens één mens naast hen verdienen als supporter in lief en leed” (Luc Vandenabeele). Het is goed om de verantwoordelijkheid ook bij mensen in armoede te laten. Het helpt soms om in plaats van zelf een oplossing aan te reiken, een vraag terug te stellen: ‘Heb je daar al met iemand anders over gesproken?’ of ‘Zie je andere mensen aan wie je het kunt vragen?’ Je kunt dan eventueel helpen zoeken, suggesties doen. Maar laat de verantwoordelijkheid ook bij hen en schiet niet te vlug in actie! Wij kunnen niets oplossen, of iets aan hun situatie veranderen, als ze het zelf niet willen. Dat is vaak lastig. We kunnen hen enkel aanmoedigen en ondersteunen. Vrijwilligers, leerkrachten, burens kunnen proberen om een tussenschakel te zijn naar de hulpverlening toe. Met vallen en opstaan. De hulpverlening moet op zijn beurt met grote verantwoordelijkheid zijn taken opnemen. *“Vrijwilligers kunnen model staan voor dingen die we niet geleerd hebben, bijvoorbeeld vertrouwen hebben, vriendelijk zijn... Zonder dat jullie iets zeggen, zonder te zeggen hoe we het moeten doen, leren we veel van jullie. Als we eerst zelf vertrouwen krijgen, kunnen we ook gaan vertrouwen. Als jullie laten blijken ook al eens problemen te hebben, neem je ons in vertrouwen. We voelen iets van gelijkwaardigheid. Ik ben opgegroeid in alle negativiteit. Ik heb nooit iets positiefs gezien. Ik leer positieve dingen zien door jullie. We hebben nooit keuzes gehad. Dus kunnen we ze ook niet maken. We moeten dat leren. Daarom is het belangrijk dat je ons vraagt: wat denk je erover? Wat zou je willen (kiezen)?” “Je mag niet te veel verwachten. Het gaat met kleine stapjes! Je moeten tegen jezelf zeggen: - ik ga als vriend en ik verwacht niets-.”*

5) Iedereen is evenveel waard

De hulpverleners waarmee armen te maken hebben, staan altijd een stukje boven hen, hoe goed ze het ook bedoelen. Gewoon al omdat mensen in armoede met hun problemen naar hen toe moeten komen. Ze zijn voor een aantal zaken afhankelijk van hen. Ze moeten aan afspraken en verwachtingen voldoen,... Vrijwilligers, leerkrachten, burens kunnen gewoon naast mensen in armoede staan, van mens tot mens, vriendschappelijk, omdat niets moet! We zijn niet gelijk aan mensen in armoede omdat iedere mens anders is, maar ze kunnen wel gelijkwaardig zijn. Die gelijkwaardigheid zorgt dat het minderwaardigheidsgevoel dat veel mensen in armoede hebben, kan verminderen. *“Je moest eens weten hoeveel nood er is aan gewone menselijkheid. Vrijwilligers betekenen heel wat, vooral als ze zichzelf blijven, als mens, en zich bewust zijn dat ze in hun vrijwilligerswerk ook heel wat krijgen dat hun verlangens of noden invult. Er is vooral nood aan mensen die ons laten zien en voelen wie ze zijn, en die de openheid hebben om ook ons die ruimte te geven...”* (De citaten in dit deel komen uit de brochure “Schakels die bruggen slaan” van vzw. Welzijnsschakels.) Het valt mij ook op dat we voor armen de lat soms hoger leggen dan voor onszelf. Een voorbeeld: wanneer onze kinderen een vakantiejob doen, vinden we het normaal dat ze het geld gebruiken voor zichzelf (als spaargeld, om mee uit te gaan, te reizen of om iets aan te kopen). Wanneer een jongere wiens ouders het niet breed hebben met dit geld een bromfiets of een GSM aankoopt, vinden we dat hij er beter de schoolkosten mee zou betalen.

(6) Een relatie aangaan

Al vele jaren worden grote inspanningen geleverd om armoede te bestrijden. Toch stellen we vast dat de kloof tussen arm en rijk niet gedicht wordt. Naast de hulpverlening en de beleidsmaatregelen om armoede te bestrijden is er nog iets anders nodig. Mensen raken maar uit de armoede als ze ook vrienden, kennissen, “sociale netwerken” hebben. Het sociaal welbevinden is belangrijk. Met liefde en aandacht omgaan met mensen. Zorgzaam aanwezig zijn, een relatie aangaan die op vertrouwen gebaseerd is... dat kan alleen maar door naar mensen toe te gaan. Dat lukt niet van achter een bureau. Een langdurig contact opbouwen is nodig. Trouw en hartelijkheid, omgaan met mensen in armoede zoals je zou omgaan met een vriend of familielid. Als je zo met mensen omgaat, doe je het anders dan wanneer je zakelijk en juridisch dingen bekijkt. Zo een relatie kan opgebouwd worden door een vrijwilliger, een buur, een leerkracht.... Elk gezin in armoede zou minstens ook één hulpverlener over de vloer moeten krijgen die dicht bij hen staat en een bruggenbouwer is naar de andere diensten. Daardoor zal het aantal hulpverleners dat bij één gezin betrokken is alvast

verminderen. Mensen met en zonder armoede-ervaring samenbrengen en groep laten vormen zorgt er ook voor dat mensen zich beter voelen. Mensen kunnen ervaringen uitwisselen, leren van elkaar, samen genieten van ontspannende of culturele activiteiten en samen strijden tegen het onrecht dat armoede is. Gandhi zei: "Wat je voor mij doet, zonder mij, doe je tegen mij".

(7) Bewaak je grenzen

Als je contacten aangaat met mensen in armoede, moet je ook aan je zelf denken. Anders worden op een bepaald moment grenzen overtreden waar je niet zo gelukkig mee bent. Wat vertel je over je eigen situatie? Je komt dichterbij elkaar door aan te sluiten met gelijke ervaringen. Maar je moet ook niet alles vertellen. Dat doe je ook bij andere mensen niet. Je moet niet bang zijn om te zeggen wanneer iets niet past of wanneer je niet kunt ingaan op wat ze vragen. Niet denken dat je hen daarmee in de steek laat. Eerder waakzaam zijn dat het voor jou haalbaar blijft. Want als jij het niet meer aankan, stel je de mensen teleur omdat ook jij afhaakt. Voor mensen die al zo veel teleurstellingen meemaakten in hun leven is dat zwaar. Je neemt veel indrukken mee als je echte contacten opbouwt met gezinnen in armoede. Die moet je kunnen verwerken! Het kan nodig zijn om een klankbord te hebben, om uit te wisselen met anderen over wat je meemaakt. Discretie is daarbij heel belangrijk. Zeg het tegen de mensen in armoede als je over hen wil praten met iemand anders. Als je over hen uitwisselt doe het dan op zo'n manier alsof ze er zelf bij zijn en alles mogen horen wat je over hen vertelt.

© Lieven De Pril

ADVENT

HET PARADIJS HERBEGINNEN

Als kind ooit meegemaakt dat een blad uit je schrift werd gescheurd? Hoor je nog dat snerpend geluid: het geluid van de mislukking? Jouw werk werd brutaal en met één ruk teniet gedaan. Herbeginnen!

In mijn papiermand liggen nu veel verscheurde vellen. Ik heb ze zelf verscheurd: het is de enige manier om jou dat ene boekje te kunnen presenteren. Herbeginnen, telkens weer.

Zo is het leven. Hoeveel traantjes zijn niet het begin geweest van een nieuwe verstandhouding. Hoeveel verdriet en pijn was niet het begin van een ander geluk? Toekomst maak je niet met leuke dingen.

Toekomst moet je verdienen. Durven herbeginnen!

Er zijn ook grote scheuren, zij lopen doorheen onze wereld. Scheuren tussen volken en beschavingen, zo diep dat ze tot in de komende generaties nog voelbaar zullen zijn.

Komt er ooit een herbeginnen? Zit er toekomst in? Advent is hierop 'ja' zeggen en geloven in de heelwording, blijven geloven in Gods droom zoals die beschreven staat in het boek van de 'Wording': een wereld als een tuin, een stuk cultuur, waarin mens en dier, mens en God harmonisch met elkaar omgaan. Een wereld als een paradijs waar het zwaard wordt omgesmeed tot het scherp van een ploeg, die de aarde vruchtbaar maakt. Waar elke speer een sikkkel wordt om te oogsten en elk gevechtsvliegtuig wordt omgebouwd tot een helikopter om mensen te redden; elk vliegdekschip een drijvend hospitaal wordt dat redding brengt tot aan de uiteinden der aarde.

Dat paradijs ligt niet op voorhand geprepareerd. Slechts het ontwerp ligt in ons hart. Advent beleven, is de kleine scheurtjes in het eigen leven heel maken, laten genezen tot een nieuwe toekomst. Het is de scheuren in onze samenleving helen en geduldig bouwen aan welzijn.

Manu Verhulst

advent kleurt paars

De liturgische kleur van de advent is paars. De kleur van de gemengde gevoelens: rood en blauw. Blauw van onze dromen en diepste wensen - "De lucht is blauw en ik hou van jou." Rood is de kleur van de hartstocht en de vurige liefde, maar rood is ook de aarde die gedrenkt is in het bloed van de slachtoffers van oorlog en geweld, overal. Blauw is de droom van de gerechtigheid, en iedere advent houdt de liturgie bij manier van spreken een pleidooi voor 'meer blauw op straat', het blauw zoals daarnet vermeld. Maar rood is de tint van onze binnen- en buitenkant. Rood van de bloes op de wangen om wat onrecht is, rood van schaamte, rood van verlegenheid om zo veel uitsluiting en armoede die er nog altijd is. Wanneer je blauw en rood, de droom en de realiteit bij elkaar brengt en met elkaar vermengt, krijg je paars. De boetekleur, en de kleur van de hoop en de verwachting. Kleur van spijt en van verzoening. Koninklijke kleur ook, van het Kind dat komt en dat een Koningskind zal zijn dat recht uit de hemel komt. Paars is de liturgische kleur van advent en vasten. Tijden van verlangen en versterven, tijden van hunkering naar wat komen gaat.

teksten, verhalen, liederen, ...

WAKEN bij de GODSLAMP

In Bretagne staat een kerk die niet voorzien is van verlichting. Geen elektriciteit; maar ook geen kaarsenhouders. Alle parochianen krijgen van de kerk een olielamp in bruikleen, bij overlijden of verhuizen moet hij weer terug naar de kerk zodat hij aan een ander gegeven kan worden.

Dat begon in 1550. Ieder die belijdenis van het geloof doet, krijgt zo'n lampje in bruikleen. Ruim 450 jaar gaan de olielampen van hand tot hand.

In de kerk worden ze iedere zondagavond aangestoken en op de leuning van de kerkbanken geplaatst. Gemeenteleden komen trouw naar de kerk, omdat ze weten dat het donkerder wordt als ze thuis blijven.

Op deze wijze wordt al honderden jaren de kerk verlicht. Immers, wanneer mensen in het donker naar de kerk gaan nemen ze allemaal hun eigen lampje mee.

Zonder mensen is er geen licht in de kerk, en na afloop van de dienst verspreiden al die lampjes zich weer over het dorp. Zo wil men het licht van Christus in de wereld brengen...

INSPIREREND

Er was eens een koning met twee zonen. Slechts één van beide kon zijn koninkrijk erven. Om uit te maken aan wie hij zijn rijk het best kon toevertrouwen, gaf de koning beide jongens een som geld en de opdracht: 'Met dit geld moet je iets kopen waarmee je de grote zaal van ons kasteel helemaal kan vullen.' Wie het best in deze opdracht zou slagen, zou het koninkrijk erven.

De eerste zoon dacht: 'Stro is heel goedkoop. Ik koop zoveel stro als ik voor dit geld kan krijgen.' Maar de zaal van het kasteel raakte slechts voor de helft gevuld met het stro. De tweede zoon kocht een pot van aardewerk, olie en een wick, en maakte daarmee een lamp. In de grote zaal van het kasteel stak hij de lamp aan en kijk, het licht vulde de zaal tot in de verste hoeken.

Arabisch sprookje

AANSTEKELIJK

Er was eens een groot amfiteater, met daarin duizend toeschouwers. Op een avond, in het licht van de felle schijnwerpers, staat daar plots een jongen in het midden van het podium. Hij strijkt een lucifer aan. "Kun je het zien?" roept hij? Maar bijna niemand van die duizend toeschouwers ziet iets. En lachen dat ze doen. "Doof nu even alle lichten", vraagt de jongen. Nu is het opeens pikdonker. Dan strijkt hij opnieuw het lucifertje aan. En vol verbazing zien ze het nu allemaal... dat piepkleine vlammetje. Neem allen een lucifer en steek ieder van jullie er eentje aan", zegt de jongen verder. Zo doen ze. En de duizenden kleine vlammetjes zetten het hele amfiteater in een zee van licht. Net een grote zon, waaraan iedereen zich voedt. Een vuur van enthousiasme, een vuur van goede initiatieven, van geluk... van volharding... van goede moed...

Uit 366 hoordruppels door Jos Gregoire

GEBOREN UIT DE OGEN

Ieder mens wordt minstens twee keer geboren: één keer uit de schoot en één keer uit de ogen en de handen – handen zijn voelende ogen – van een mens die hem werkelijk ziet. Als er niemand is die echt naar je kijkt, in wiens blik je mag zijn, niemand die je ziet en graag ziet, dan kan je eigenlijk niet bestaan, dan kan je niet tot leven komen, want ogen zijn de zachtste moederschoot als ze je graag zien. In de ogen van een ander zie je en voel je wie je bent, daar kan je heel van worden en je kan ervan breken. Daarom zijn er zoveel eenzamen onder ons: omdat er niemand is die hen echt ziet, omdat ze zich door niemand gezien weten. Als er niemand is die echt naar je kijkt, dan kom je in de wereld van de mensen niet thuis en dus ook niet bij jezelf. Wie was ik voordat anderen mij zagen en hoe zou ik ooit opnieuw geboren worden als niemand mij wil zien?

H. Andriessen

IN HET GEZICHT KIJKEN én ZIEN

Een man zocht bescherming bij een rabbijn. Hij vertelde hem dat hij voor soldaten op de vlucht was en dat hij gedood zou worden als ze hem vonden. De rabbi besloot de vluchteling onderdak te bieden, maar zijn daad stuitte op weerstand van de dorpsbewoners. “Waarom heb jij die vluchteling gastvrij in je huis opgenomen? Wat gaat er straks met ons gebeuren?”, vroegen zij. De rabbi wees erop dat de Thora de opdracht geeft vervolgd die met de dood worden bedreigd gastvrijheid te verlenen. De inwoners van het dorp vreesden echter represailles waarbij het hele dorp uitgemoord zou worden. Zij vroegen de rabbi een oplossing te zoeken en de vluchteling uit te leveren. De hele nacht bestudeerde de rabbi de uitleg van de Thora. Pas toen het al ochtend was, vond hij een tekst die luidt: “Omwille van één man hoeft niet het hele volk om te komen”. Hij las de vluchteling de tekst voor. Op dat ogenblik kwamen de soldaten het dorp binnen en vroegen: “Zeg ons waar de vluchteling zich schuilhoudt, anders zullen wij het hele dorp in brand steken”. De rabbi antwoordde: “Hier is hij, jullie kunnen over hem beschikken...” Uitgelaten omdat het gevaar was afgewend, vierden de mensen van het dorp de hele dag feest. Maar de rabbi liet zich niet zien. In zijn kamer staarde hij verdrietig en vol schuldgevoel voor zich uit. Op dat moment kwam Elia binnen, de profeet die de komst van de Messias aankondigt. Hij zei tot de rabbi: “Wat heb jij gedaan?” De rabbi antwoordde: “Ik heb één mens laten omkomen om het hele volk te sparen.” Daarop zei Elia: “Die opgejaagde vluchteling was de Messias.” “Maar hoe kon ik dat in Godsnaam weten?”, vroeg de rabbi. Elia zei: “Als je niet de hele nacht in de boeken had gezocht, maar één keer naar het gezicht van de man had gekeken, dan was het voor jou meteen overduidelijk geworden...”

Een Chassidisch verhaal

OVER WARM EN KOUD

Elke zomer kwam er een heel gezin van egels in het bos wonen. Het was warm en de egels speelden de hele dag onder de bomen. Ze vingden vliegen, stoeiden op het veld aan de rand van het bos en 's nachts sliepen ze op het mos.

Op een dag zagen ze de eerste bladeren vallen. Het werd herfst. Ze renden de vallende bladeren achterna. 's Nachts werd het nu wat frisser en daarom sliepen ze onder de dode bladeren. Toen werd het winter en het werd nog kouder. Er lag sneeuw op de bladeren en ijs in het beekje. De egels rilden van kou de hele dag lang en 's nachts deden ze geen oog dicht, zo koud hadden ze het.

Op een dag besloten ze dicht bij elkaar te kruipen om zich zo te verwarmen. Maar dat was geen succes: met hun stekels deden ze elkaars neus en poten pijn! Vlug renden ze bij elkaar uit de buurt. Uit pure kou kropen ze toch weer dicht bij elkaar, maar weer bezeerden ze hun snuitjes. Telkens als ze dicht bij elkaar wilden gaan zitten, hadden ze hetzelfde probleem. “Toch moeten we een oplossing vinden!” zegden ze tot elkaar. “Alleen dicht bij elkaar kunnen we de koude weg houden.” En dus probeerden ze het nog eens, maar deze keer heel voorzichtig... Beetje bij beetje schuifelden ze dicht bij elkaar, elke avond een beetje dicht.

Zo kregen ze door dat ze konden warm hebben zonder elkaar pijn te doen als ze hun stekels lieten zakken. Stilaan vonden ze de goede afstand van elkaar, zonder stekels. De koude wind deerde hen niet meer. Ze konden weer slapen, lekker warm tegen elkaar.

Wij kunnen als mensen maar warmte delen als ook wij onze vooroordelen, onze “stekels” intrekken. Zijn wij bereid om voor die warmte van elkaar onze hardheid aan de kant te zetten...

Kolet Janssen

“Als een nieuwe twijg
ontsprongen aan de omgehakte boom,
jong leven dat opbloeit uit zijn wortels:
zo iemand zal er komen!
Iemand op wie de geest, de bezieling van God rust,
Iemand die wijsheid en doorzicht uitstraalt,
met een geest van nieuw beleid en krachtdadigheid,
met een open geest vol liefde,
vol ontzag voor het goddelijke in ieder van ons.
Een mens die niet op uiterlijke schijn afgaat
of oordeelt op grond van geruchten,
maar één die recht doet aan de kleine mens.
Die het opneemt voor de armen in het land.”

Naar Jesaja 11,1-4

OP EEN DONKERE DAG

Op een donkere dag aan het einde van het jaar waren alle dieren bijeen op de open plaats in het midden van het bos. Er blies een gure wind tussen de kale bomen door, en de meeste dieren hoesten of niesten of rilden luidkeels van de kou. 'Dit is nou barre koude,' zei de kikker die trots was dat hij dat wist. 'Ja,' zei de vlieg die naast hem stond te klappertanden. 'Laten we ons allemaal verstoppen,' zei de krekkel. 'Maar wie moet ons dan zoeken?' vroeg de mus. 'Niemand,' zei de krekkel, 'Maar we kunnen de wind vragen om naar ons te fluiten als het lente wordt. Misschien kan hij de eerste bladeren wel laten zeggen: "kom maar te voorschijn" en dan komen we allemaal te voorschijn.' 'Goed!' huilde de wind. De dieren keken elkaar treurig aan. Iedereen gaf iedereen een hand en ging zich toen verstoppen. De snoek verborg zich onder het blad van de waterlelie en de roerdomp ging achter een grijs paaltje staan. De slak trok zich terug in het donkerste hoekje van zijn huis en de kraai verdween in zijn veren. De gloeiworm verborg zich in het duister, de beer had nog een oude honington waarin niemand hem zou kunnen vinden, met hier en daar nog wat honing op de bodem, en de eekhoorn ging in zijn kast zitten tussen twee flessen met beukennotensiroop. Niemand wist waar iemand anders was. En iedereen wachtte op de lente. Toch kon de eekhoorn het niet laten een heel klein briefje aan de mier te sturen. Tot zijn onuitsprekelijke genoegen kreeg hij op de allerlaatste dag van het jaar een briefje terug. Een felle sneeuwstorm blies het envelopje onder zijn voordeur door, liet het door de kamer dwarrelen en schoof het door een kier de kast in. 'Hallo eekhoorn!' schreef de mier en de eekhoorn prikte het briefje op de binnenkant van zijn kast en keek ernaar zolang het winter was en iedereen zich verborgen hield. 'Hallo mier,' zei hij zo nu en dan tegen het briefje. Zo ging de tijd sneller en minder saai voorbij.

Toon Tellgen in *Misschien wisten ze alles*, p. 264

Psalm 23

God,
Stel dat ik een schaap was,
dan ben jij mijn herder.
Je zorgt altijd voor mij:
je brengt mij naar weiden vol groen gras,
naar een rustige plaats waar ik kan drinken.
Zelfs als ik door het dal van de schaduw van de dood moet gaan
zal ik niet bang zijn,
want jij loopt naast met stok en staf,
Jij maakt met sterk.
Alle dagen van mijn leven hoor ik bij jou.

Het grote avontuur van God en mens van Kolet Janssen.

THIS IS TO MOTHER YOU

Sinead O' Connor - Cd Gospel Oak, 1997, Colombia.

This is to mother you
to comfort you
and get you through
Through when your nights
are lonely
Through when your dreams
are only blue
This is to mother you.

Dit lied is om je te verzorgen
om je op te beuren en je
er doorheen te halen
Doorheen de nachten
wanneer je je eenzaam voelt
Doorheen de dromen wanneer ze
slechts verdriet bevatten
Dit lied is om je te verzorgen.

This is to be with you
To hold you and to kiss you too
For when you need me
I will do
what your own mother didn't do
This is to mother you.

Dit lied is om bij je te zijn
om je te omhelzen en te kussen
Wanneer je me nodig hebt
zal ik doen wat zelfs
je eigen moeder niet kon doen
Dit is een lied om je te verzorgen.

All the pain that you have known
All the violence in your soul
All the "wrong" things you have done
I will take from you when I come
All mistakes made in distress
All your unhappiness
I will take away with my kiss
I will give you tenderness.

Al de pijn die jij gekend hebt
al het geweld in je ziel
al de verkeerde dingen die jij deed
zal ik bij je wegnemen als ik kom
alle vergissingen begaan in nood
al je verdriet
zal ik wegnemen met mijn kus
en ik zal je tederheid schenken.

For child I am so glad I've found you
Although my arms have always been
around you
Sweet bird although you did not see
me I saw you.

O kind, ik ben zo blij dat ik je vond
hoewel mijn armen altijd
rondom jou waren
Lief kind, hoewel je mij toen niet
kon zien, zag ik jou wel.

And I'm here to mother you
To comfort you
and get you through
Through when your nights
are lonely
Through when your dreams
are only blue.

Ik ben hier om je te verzorgen
om je op te beuren
en je erdoorheen te halen
doorheen de nachten
wanneer je je eenzaam voelt
doorheen je dromen wanneer ze
slechts verdriet bevatten.

This is to mother you.

Dit is een lied om je te verzorgen.

FAITHLESS

My baby was born in a bed
With white sheets, machines and heat
Traveled home in a car to a three room nest, eats
and sleeps
Laminate flooring to crawl on, TV,
Talks, starts to walk, amongst love and security.
Goes to school, learns to read and write
Probably follows a team with his friends

And gets to ride the train,
Fall in love,
probably fly on a plane
Get to work all week and spend what he earns on
the high street
He's got doctors, nurses, fireman, churches,
Kindergarten, wedding bells and jet black hearses
Passport, bankcard, maybe his own yard
Locks and alarms, trinkets and charms,
Maybe a baby in his arms

My baby was born on his knees
One of poverty 's offspring
Came into the world coughing,
Already full of mother's disease
Went back to a flat, with no gas, no cash,

Rapped in a duvet full of cigarette ash,
Mama can't get no sleep,
Baby never quite get enough to eat.
Goes to school, learns to steal and fight,
Probably form a team with his friends,

Go steam those trains
Fall in love
and never trust nobody again
Gets to work all week standing on the high street
for Joe,
Hustling blow, hustling blow.

IN THE END

Mijn baby werd in een bed geboren
Met witte lakens, machines en warmte
Met een auto naar huis gebracht naar een nestje
met drie kamers, eten en slapen.
Laminaatvloer om te kruipen, tv,
Praat, begint te lopen,
allemaal te midden liefde en veiligheid.
Gaat naar school, leert lezen en schrijven
Wordt met zijn vriendjes
wellicht supporter van een ploeg

En neemt al eens de trein,
Wordt verliefd,
neemt waarschijnlijk wel het vliegtuig
Werkt de hele week en geeft in de winkelstraat
dan uit wat hij verdiend heeft
Hij heeft dokters, verpleegsters, brandweerlui,
kerken, Kinderopvang, bruiloftfeesten, en gitzwarte
lijkwagens,
Paspoort, bankkaart, misschien zijn eigen tuin,
Sloten en alarminstallaties, snuisterijen en amuletjes,
Misschien een baby in zijn armen

Mijn baby werd op zijn knieën geboren
Een van armoedes nakomelingen
Hoestend kwam hij ter wereld
Meteen al besmet met moeders ziekte
Moest terug naar een flat zonder geld of
verwarming,

In een donsdeken gewikkeld vol sigarettenas,
Mama kan de slaap niet vatten,
Baby heeft nooit genoeg eten.
Gaat naar school, leert stelen en vechten,
Vormt met zijn vrienden misschien een bende,

Schuimt treinen af
Hij wordt verliefd
en vertrouwt nooit meer iemand
Gaat de hele week werken
op straat voor Joe,
Hij scharrelt en pijpt...

ANOTHER DAY IN PARADISE

Phil Collins

She calls out to the man on the street
Ze roept naar de man op de straat
"Sir, can you help me?
"Mijnheer, kunt U mij helpen?
It's cold and I've nowhere to sleep,
Het is koud en ik kan nergens slapen,
Is there somewhere you can tell me?"
Kan U me vertellen waar ik heen kan?"

He walks on, doesn't look back
Hij loopt door, kijkt niet meer om
He pretends he can't hear her
Hij doet alsof hij haar niet kan horen
Starts to whistle as he crosses the street
Hij begint te fluiten als hij de straat oversteekt
Seems embarrassed to be there
Hij voelt zich ambetant omdat hij hier nu is

Oh, think twice, it's another day for
Denk toch tweemaal, het is een andere dag voor
You and me in paradise
Jou en mij in het paradijs

She calls out to the man on the street
Hij roept naar de man op de straat
He can see she's been crying
Hij kan zien dat ze gehuild heeft
She's got blisters on the soles of her feet
Ze heeft blaren op haar hielen
Can't walk but she's trying
Ze kan niet gaan ook al probeert ze het

Oh Lord, is there nothing more anybody can do
God, kan niemand iets meer meer doen?
Oh Lord, there must be something you can say
God, je moet toch iets kunnen zeggen?

You can tell from the lines on her face
Je kan vertellen van de lijnen op haar gezicht
You can see that she's been there
Je kan zien dat ze er geweest is
Probably been moved on from every place
Waarschijnlijk zwerft van ze van de ene plaats naar de andere
'Cos she didn't fit in there
omdat ze nergens thuis hoorde

Geen andere weg valt er
te bewandelen,
dan die van de solidariteit.
De handen in elkaar slaan,
kleinen en groten,
machtigen en zwakken.

Geen ander pad is er
samen te effenen,
dan dat van de hoop.
Vechten tegen de ontmoediging
en wegen gaan met velen.

Geen betere energie is er,
dan die van het vertrouwen.
Woorden en daden vinden
die mensen bij elkaar brengen,
over alle grenzen heen.

Geen krachtiger daden zijn er,
dan die van de liefde.
Getuigen van Gods droom worden
en bouwen aan zijn Rijk.

In onze chaotische wereld
waar mensen
hard tegen hard
elkaar kleineren,
minachten en uitschakelen,
klinkt er nog altijd die stem,
die goddelijke roep van het begin,
dat Woord dat uitspreekt
wie wij eigenlijk zijn.
We zullen het geweten hebben.

Midden de duisternis en de woestenij
klinkt dat woord,
dat ons tot de orde roept:
'Licht moet er zijn!
En de duisternis zal het niet ongedaan maken.'

Licht en leven in mensen
die het opnemen voor elkaar,
die droeve feiten onder ogen zien
maar hun vanzelfsprekendheid doorbreken.
Mensen met de frisheid van het begin,
met het kind in hen,
alsof ze nog maar pas geboren zijn.

'Dat Licht schijnt in de duisternis
en de duisternis kon het niet aan...
En dat Woord is vlees en bloed geworden
en het heeft onder ons zijn tent opgeslagen.'

Het Woord dat mens geworden is
zoals in die man van Nazareth,
waar een kracht vanuit ging die genezend was,
hoop voor wie zich arm en nietig voelde.
Een nieuwe dag die aanbreekt,
die de nachtmerrie verdrijft.

Spoor zes

Om nieuwe visie bidden wij,
om droomkracht
en daadkracht ten goede.
De stad van alles voor allen
lijkt verder weg dan ooit,
en velen voelen zich
weer terug bij af,
in de oude gesloten burcht
van alles voor enkelen.

Om nieuwe oriëntatie bidden wij,
inzicht en uitzicht,
bewegingskracht
en reisvaardigheid
ten goede.

De tegenbeweging
ten gunste van een uitgeputte aarde
en van ontrechte mensen
lijkt afgestopt,
en velen voelen zich
op retour gezet,
weer terug naar de tijd
van het recht van de sterkste.

Om nieuwe wijsheid bidden wij,
om mensen die dwaas lijken,
omdat ze hun droom
over een stad van recht en vrede
niet prijs willen geven,
omdat ze zich Uw belofte
aan kleine mensen
niet uit het hoofd laten praten.

Zo bidden wij tot U,
onze Schepper en Bezieler.
Stuur ons op weg,
help ons zoeken,
leer ons vinden
en houd ons zachtmoedig
bij het gaan!
Amen.

Jan van Opbergen

De kilte van de buitenwereld,
De hardheid van een consumptiemaatschappij,
De koude van buitengesloten te worden....

Er zullen altijd twee werelden zijn:
De wereld van de herberg
En de wereld van de stal

De éne wereld is de plaats van het 'goed volk'
Je weet wel,
Zij die geluk hadden in het leven,
Degelijk werden opgevoed
In een warme thuis
Alle kansen hadden om te studeren
En daarna ook een goede baan vonden.
Mensen met een goede naam
Zij hebben het goed
Zij hebben het gezellig warm ...

De stal is die andere wereld:
Miserie en tegenslag
Die kleine mensen van vader op zoon hebben geërfd:
Geen thuis, geen opvoeding, geen werk
Geen enkele zekerheid voor morgen
Het is er vaak kil en koud...

In die andere wereld van de herberg
Worden deze mensen
Os-en-ezel mensen genoemd,
Schorremorrie, uitschot,
Mensen aan de rand van de samenleving
Niet te vertrouwen...
Mensen met wie je beter niet teveel omgaat
Kinderen waar je liever niet mee speelt
Jongeren die alleen maar voor problemen zorgen

Voor dat soort mensen blijft de herbergdeur goed dicht, potdicht!

Twee totaal aparte werelden.

En nog altijd wordt Kerstmis het meest gevierd
In de warmte van de herberg.
Achter de gesloten deuren van de welvaart en consumptie
heeft niemand weet van de duisternis van de kou.
Of beter, wil niemand weten hoe kil en kou het daarbuiten wel eens kan zijn...
Niemand daar heeft weet van het nieuwe leven,
De nieuwe hoop
Die in de stal geboren wordt!

Geen andere weg valt er te bewandelen,
dan die van de solidariteit.
De handen in elkaar slaan,
kleinen en groten,
machtigen en zwakken.

Geen ander pad is er samen te effenen,
dan dat van de hoop.
Vechten tegen de ontmoediging
stapstenen leggen van moed en vertrouwen.

Geen betere energie is er,
dan die van de samenhangigheid.
Woorden en daden vinden
die mensen bij elkaar brengen,
over alle grenzen heen.

Geen krachtiger teken is er,
dan dat van vriendschap en liefde.
Getuigen worden van Gods droom
en bouwen aan Zijn huis
hier en nu reeds...
Uitkijken naar...de eerste adem.
Het wachten, het verwachten is bijna voorbij :
een nieuwe mens wordt geboren, straks diep in de kerstnacht.

Straks dus die eerste adem,
een nieuwe adem
van vernieuwde hoop,
van kersverse kansen,
van gedurfde dromen,...
voor elk-ander.

Een kind ons geboren,
gezonden door God
als Licht in de duisternis.

Kerstmis mag dan ook geen feestelijk eindpunt zijn,
maar moet veeleer een begin worden
van een nieuwe manier van leven,
waarbij "Ik zal er zijn voor u."
in mensen zichtbaar wordt.

Het is een werk van lange adem,
van ommekeer en solidariteit,
van er zijn voor anderen
in de eerste plaats voor allen
die op zoek zijn naar een tweede adem.

Zo wordt God mens.

God trekt lijnen
buiten de rand
aan de zijkant - **B**ethlehem

Gods krijtlijn
'armoede is geen kinderspel'
door een **K**ind - ingekleurd

Gods kanttekening,
Zijn handtekening
Vrede - nieuw geboren

God trekt lijnen
langs profeten en door Maria
tot - nu in het hart; van **I**eder van ons

God schrijft vooral recht
op kromme lijnen
- **K**leinen noemt Hij daartoe de zijnen

25 december: Gods mooiste schoonschrift
in die Ene mens voorgoed uitgelijnd
Hij is: - te doen...

366 dagen
dat wij uitblinken, in die Mens worden
een mozaïek van kleuren - Hem achterna

Rik Depré

zie: **YouTube: Kerstverhaal digitaal**
THE DIGITAL STORY OF THE NATIVITY

http://www.youtube.com/watch?v=GkHNNPM7pJA&feature=player_embedded#!
mooi voor (louter) gebruik op personeelsvergadering, vergadering stuurgroep pastoraal, ...

Carmino Bohez – Rik Depré, DPB-Brugge domeinbegeleiding pastoraal@school